

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasábos petitsor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Városrendezési és építési szabályrendelet.

Városunk fejlődésének helyes irányítása egy lépés-előbbre halad.

Az utolsó 15 év alatt Eperjes városa erősen épült. Nemcsak új utcák, de egészen új városrészek támadtak. De ezen örvedetes fejlődés mégsem mondható tökéletesnek. Az új építkezéseknél gyakran nélkülözzük a helyes rendszert, de még több azoknak a száma, a melyek a város közönségére indokolatlanul új terheket róttak és rónak. Mindennek oka pedig az, hogy nem volt megfelelő szabályozási tervünk, sem pedig modern városrendezési és építési szabályrendelet.

Elmúltak a régi jó idők, a mikor az igények kicsinyek voltak, s a mikor a városok vagyonának jövedelme elegendő volt a közszükségletek fedezésére. Ma, midőn a fejlődés rohamosan, szinte gőzerővel történik; midőn az egyesek igényei a közszükséglettel aránytalanul növekedtek; midőn a közterhek mindig nyomasztóbbakká válnak és a községek háztartásában az egyensúly csak folyton növekedő pótlóval állítható helyre: a városok egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges közgazdasági szempontból jogos alapelveken nyugvó helyes városrendezés.

Éppen ezért öszinte örömmel üdvözöljük Eperjes szab. kir. város új városrendezési és építési szabályrendeletének tervezetét.

Nem mondjuk a munkát tökéletesnek, de a szükséges módosításokra még elég alkalom kínálkozik. A város részéről mindenesetre megtörtént minden, hogy az új szabályrendelet teljesen kifogástalan lehessen. Valóban elismerést érdemel, hogy, tekintettel a kérdés nagy fontosságára, a szabályrendelet tervezetét — más szabályrendelet-alkotásnál követett rendszertől eltérően — még szakosztályi tárgyalás előtt kiadták a képviselő-testületi tagoknak, az előadó tanácsos pedig ezenfelül több, az ügy iránt érdeklődő képviselő tagot külön is felkért, hogy netalán észrevételeiket előzetesen közöl-

nék vele és hogy így a javaslat lehetőleg tökéletesebb formában kerüljön a szakosztály s illetve a közgyűlés elé.

A javaslatban lefektetett irányelveket mindenesetre helyeseljük. S minthogy a javaslat ellen éppen ezen szempontból a FELVIDÉKI HIRLAP szeptember 2-iki számában erős támadás intéztetett, szükségesnek tartjuk az említett cikkre válaszolni.

Mindenekelőtt általánosságban kívánunk néhány megjegyzést tenni.

Közérdekű kérdéseknél a kritika nemcsak jogos, de szükséges. Az eszmecsere, a kérdésnek különböző oldalról való megvitatása folytán a nézetek tisztulnak, a mi az ügynek csak előnyére válik. A kritika egyik legilletékesebb tényezője kétségtelenül a sajtó. Ámde a kritika csak úgy vezethet eredményre, ha tárgyilagos. Ezen alapelvet sajnosan nélkülözzük a FELVIDÉKI HIRLAPnak úgy említett, valamint általában a város ügyeivel foglalkozó cikkeinél. A folytonos támadás, a mindenáron való gúnyúzás és élczelődés ellenszenvessé válik és oda vezet, hogy sokan nem veszik komolyan a lapot és így a gyakran jó és helyes eszméket sem méltatják figyelemre.

A FELVIDÉKI HIRLAP cikkének hangja elárulja, hogy azt a sértett magánérdek sugalmazta, a minthogy az egész cikk tulajdonképpen csak a telek-spekuláció körül forog.

A tisztelt cikkíró úr az új szabályrendelet-tervezetet veszélyes, ügyetlen kompromisszónak nevezi s kimondja rá a halálos ítéletet: «tűzbe vele». S mindez miért? Mert «alkalmas arra, hogy mindenkit visszaríasszon a telekspekulációtól, a telekparcellázástól». Telekparcellázás és telekspekuláció között különbséget kell tenni, mert a kettő nem fedi egymást egészen. A telekparcellázás emeli az építkezési kedvet s így alkalmas a városok felelesztésére; de csak akkor, ha a parcellázás folytán az egyes építkezők olcsó telekhez jutnak. Az olyan parcellázás azonban, a melynek rugója a spekulatív szellem, a nyereszkes vágy: inkább ártalmas-

nak mondható és annak megkönnyítése nem állhat a város érdekében.

De vajon tényleg oly rendkívül nagy követelésekkel áll-e elő a város a telektulajdonosokkal szemben? Az oly nagyon sérelmesnek vélt 15-ik § szerint a telektulajdonosok kötelesek az új térre, útra és utcára szükséges egész területet a városnak ingyen átengedni és az új utat, teret vagy utcát egészen kiépíteni.

Nézetünk szerint ez teljesen jogos és igazságos, — sőt, az igazat megvallva, még kevés is.

Minden új tér, út és utca nyitása és azok szabályozása nagy terhet ró a városra. Nem elég az út, tér és utca kiépítése, hanem azokat fenn is kell tartani; hol van még a világítás, csatornázás, közbiztonsági szempontból rendőri létszámemelés stb.?!

Kérdjük már most: józan dolog-e, igazságos és méltányos dolog-e, hogy az itt felsorolt munkák temérdek költségét az egész város közönsége viselje, a midőn azokat kizárólag az új városrészek lakossága élvezzi s midőn ezen telkek értéke éppen a szabályozás következtében 8—10-szeresre emelkedik?

A FELVIDÉKI HIRLAP cikkírója bizonyára másként gondolkodnék, ha ismerné az Angliában már több mint 200 év óta elterjedt Betterment-rendszert és a Németországban, valamint Ausztriában is meghonosított értékemelkedési adót.

A «Betterment» lényege az, hogy ha valamely utcanyitás, utca vagy tér kibővítése a városi pénztár terhére létesül s ennek következtében a szomszédos házak vagy telkek értéke emelkedik: e telkek és házak tulajdonosai az érték növekedés egy részét a városi pénztárba tartoznak befizetni. Ezen, Amerikában és Ausztráliában elterjedt angol rendszer teszi lehetővé az ottani városokban az egyes közmunkák keresztülvitelét. Még erősebben sújtja a telektulajdonosokat a német reform. Itt ugyanis behozták az ún. értékemelkedési adót, a mely abban áll, hogy minden ingatlan elidegenítése alkalmával az eladó tartozik a közpénz-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Szent György lovag.

Irta Erdős Renée.

Ponor Endre, mikor az állam megvásárolta a nagy Szent György képét: elment kóborolni Erdélybe.

A havasok alján, a kis mocsok falvak között járt, a hol a vázlatkönyvét tele rajzolta sudar nyírfákkal, vad bokrokkal s a magas tetejű vályogkunyhókkal, a mik alatt a szegény emberek alázatos és jámbor életet éltek, egyazon levegőt szíván a tehenükkel vagy a sertésükkel.

Nagy volt itt az emberi szegénység és hatalmas, pompával teli a természet.

Ponor a piktor látott oláh asszonyokat fiatalokat, a kiknek az ingvállától, keresztül futott a hátán a hided. Magában azt gondolta:

— Az asszonyon látszik meg legjobban a szegénység. Rajta a legszomorúbb. Őt veri a legkegyetlenebbül. Minden asszonynak pénzt adnék, ha volna, hogy tiszta és takarékos lehessen.

Egy délelőtt, az erdőben járva, a fenyvesek között talált egy ütött-kopott keresztet, a mely előtt valami furcsa gombolyag hempergett a fűben. Nem lehetett tudni micsoda, mert a feje nem látszott. De éne-

kelt különös, kedves madárhangon, tehát bizonyos, hogy asszonyféle volt.

A piktor odament és megnézte.

Elsőször csak két, tágra nyílt, ijedt szemet látott, a mi körül nagy, fekete hajflehő rendetlenül libegett.

Aztán látott egy csodálatos, kedves gyermekszáját, a mi nyitva volt a meglepetéstől.

A többi csupa erdei virág volt: sárga, kék, fehér, piros. És vad puszpáng és fiatal galyak.

A festő kinyújtotta kezét a csodálatos jelenség felé, a mire a kis gombolyag el akart szaladni.

— Maradj csak! — kérte. — Hadd nézzelek meg!

Tizennégy éves leány volt. Elhanyagolt, piszkos és sovány.

A festő végig nézte a fejétől a bocsoráig, a mi-ben a finom kis lábai szinte lötyögtek. De a mi hely maradt ott, az is ki volt tömve fűvel és virággal.

A festő majd hogy el nem szédült a gyönyörűségtől.

— Mért van rajtad ennyi virág? — kérdezte a leánytól.

— Mert ma vasárnap van — felelte azt félénken.

És én idejöttem imádkozni.

A festő szemei tündököltek. Oly természetesnek találta ezt a választ, hogy fel sem vetődött elméjében az a kérdés, hogy a kis vadóc mért nem mosakodott meg inkább az ünnep tisztelőtére?

— Hol laktok? — kérdezte.

A leány a magas tetejű vályograkások egyikére mutatott, a mi meglapult a sziklás hegyoldalban.

— A szüleid élnek?

— Meghaltak régen. Betegek voltak. Az öreg asszony él csak.

Bizonyosan a nagyanyja — gondolta magában a festő. Aztán odafordult a leányhoz:

— Gyere, vezess hozzá. Meg akarom látogatni.

Kézen fogta a leányt, a ki mindenáron előre akart szaladni, és beszélgetett vele:

— Voltál-e már a városban? — kérdezte.

— Nem voltam — felelte a leány.

— Szeretnél oda menni?

— Az öregasszony nem enged.

— Hátha elvinnélek magammal? Eljönne?

A leány elnevette magát.

Mintha csak azt ígérték volna neki, hogy leszakítanak számára a kék égből egy darabot, hogy abból magának ruhát csináljon. Tudta, hogy ez lehetetlenség.

Ezenközben haza érték.

A festő nagynehezen megértette az öregasszonnyal, hogy semmi rossz szándéka nincs. Magával viszi a leányt, hogy képeket fessen róla. Szűz Máriákat és

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá elkövér-dés, szívelhásadás és azzal járó fulladásnál, sárgasság, máj- és lépdagadat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvényel, vérbőségnél s egyéb belső szervezeti bajokban. — Fő-szétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznek Komáromban. Kapható Eperjesen Bohrandt J. W., Holénia B. és minden jobb gyógyszer-tár- és fűszer-üzletben: kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő másfajta keserűvizekkel.

tárnak megfizetni annak az árkülömbőségnek bizonyos hányadát, mely a mostani eladási ár és azon ár közt mutatkozik, a melyen az eladó az ingatlant annak idején vásárolta. A legjobb szabályrendeletet ezen a téren Brünn városa alkotta és ez a «Wertzuwachsabgabe»-t, az értékelkedés 10—30%-ában állapítja meg.

Nálunk Magyarországon is megindult ez irányban a mozgalom és a múlt hónapban Pozsonyban megtartott polgármesteri kongresszus egyhangulag fogadta el Köszeghy Józsefnek, Nagyvárad város főmérnökének a Betterment meghonosítása iránt benyújtott javaslatát.

Mi már most mindezekhez képest a tervezet 15. §-a, a mely csak igen enyhe formája a Betterment rendszernek, mert hiszen a telektulajdonosoktól mindössze azt kívánja, hogy a város által épített tér, út vagy utca költségeihez aránylagosan hozzájáruljanak, illetve magánabélyozás esetén a szükséges területet ingyen átengedjék és a teret, utat vagy utcát kiépítsék.

Nyilvánvaló tehát, hogy kár volt annyira zúgolódní. A telekspekuláció még ezután is elég jövedelmező üzlet maradt, mert a vállalkozó a □-ölenként egy-két koronás földet 8—20 koronájával adja el, s így bőven telik útra vagy utcára.

A 45. §-ban lefektetett alapelv jogosságát dr. Flórián Károly igen tanulságos, szakavatott cikkében már kimutatta; arra tehát most nem terjeszkedünk ki.

De dr. B. A. úr cikkében a tervezet azzal is vádolja, hogy elkalandozik a magánjog terére és új jogelveket akar statuálni a 60-ik §-ban. Ezen vád azonban teljesen alaptalan, mert a városi tanács igen jól tudja, hogy a szolgálomak keletkezési és szerzési módjait a magánjog szabályozza, és hogy a statutum avval nem jöhet ellentétbe. Ámde a 60-ik § a szolgálomak keletkezésének egyik módját se akarja lerontani, hanem csupán azt mondja, hogy építési engedélyek megadásánál csupán telekkönyvileg biztosított kilátási szolgálomak vétetnek figyelembe. Ez egyáltalában nem ellenkezik a magánjoggal, mert hiszen jól tudjuk, hogy joggyakorlatunk szerint a telekkönyvön kívüli jogok harmadik személylvel szemben rendszerint nem érvényesíthetők. Egészen helyes tehát a szabályrendelet intézkedése, mert nem szabad valakit az építkezésben gátolni csak azért, mert a szomszéd kilátási szolgálomhoz való jogosultságot vitat. Ha tényleg megszerezte a jogot, úgy intézkedjék annak nyilvánkönyvi kitüntetésé iránt; de ha ezt megtenni elmulasztotta, úgy tűnie kell az építkezést, fenmaradván joga esetleges sérelmeinek orvoslását per útján keresni.

Az engedélyezési díjak ellen felhozott kifogás is alaptalan. Építési engedély után mindenütt fizetnek díjat, a melynek egyrésze az eljáró bizottságot illeti. Ez az illető tisztviselőknek törvényes mellékjövödelmét képezi.

Tévedés, mintha eddig egységes 6 korona engedélyezési díj járt volna építkezések után, mert ezen díj a régi szabályrendelet szerint is 4, 8, 16 és 24 koronában volt megállapítva. A díjaknak felemelése abban találja magyarázatát, hogy ezentúl a hatóság az építkezést annak folyama alatt is fogja ellenőrizni,

angyalokat. S ezért hagy az öregasszonynak sok papírpénzt, a mivel az azt tehet, a mit akar.

Az öregasszony homlokán a hideg verejték ütött ki a pénz láttára és nem tudta, mitevő legyen.

A leány az alkú alatt csendesen üt egy láda tetején és közömbös egykedvűséggel nézte az idegen úr hosszú szöke haját, mintha az egész dolog reá tartoznék legkevésbé.

Az öregasszony már a kezében tartotta a pénzt, sőt szerette volna a kendője alá hamar begyűrni, de még tévovázott.

— Nem bántod őt domnule, úgye? Látod, még csaknem gyerek.

A festő az ég felé mutatott, mintha esküt mondana.

— Úgy vigyázok rá, mint a testvéremre. Nem lesz más dolga, csak beleülni egy karosszékebe és ülni nyugodtan. Én szép ruhákat varratok neki és abban járatom. A télen eljöhetsz és meglátogathatod. Útiköltséget majd küldök.

Ez valamennyire megnyugtatta a vén asszonyt.

Menten rámondott a leányra, hogy mért nem hozza rendbe a haját, mit ácsorog télen? Mért nem köt kötelet magára. Mit gondol majd ez az úr, hogy milyen lusta és haszontalan teremtés.

— Szolgálónak méssz, tudod — beszélt hozzá gyors, rikácsoló beszéddel. Szép szobákat fogsz takarítani és nagy házban lakol. A télen majd eljövök és megnézem, hogy viseled magad. Ezenközben már kötözte is a kis batyúját a leánynak, a ki meg sem mozdult, hogy segítsen neki. Egy nagy virágos kendőt, a mi az öregasszonyé volt s a mire már régen áhított: lopva kihúzott a ládából és a háta mögé dugta, hogy magával vigye. Míg az öregasszony valamiért kiszaladt a konyhába: hamar a batyúba rejtette. Ezzel készen volt az útra.

a mi szükségesnek bizonyult a tapasztalt visszaélések miatt. Az pedig szinte naiv állítás, hogy a 10—40 koronányi engedélyezési díj az építkezéseket gátolná.

Minthogy egyéb kifogást az új szabályrendelet-tervezet ellen nem hallottunk, azt hisszük, talán mégis szigorú volt az ítélet: «tűzbe vele». *Dr. Rosenberg Mór.*

Még egyszer „A sárosmezei múzeum”.

Az EPERJESI LAPOK múlt heti száma «A sárosmezei múzeum» című cikkemre «kompetens helyről» megjegyzések közül, melyekre vonatkozólag szabad legyen nekem a következő felvilágosítással szolgálni:

Cikkemet a BUDAPESTI HIRLAP számára írtam, ott is jelent meg az aug. 24-iki számban, de nem — eredeti alakjában. Miután pedig azt az EPERJESI LAPOK szerkesztősége szöszertint vette át, a megjegyzéseket — természetesen találom.

Jól tudom: mi van a bártfai múzeumban?! A «középkori s későbbi festményekből s egész sorozat régi és ezek között nem egy kiváló XV—XVI. századbeli szoborból» álló gyűjteményt is ismerem. Arról is van tudomásom: minő közönyösséggel kellett Divald Kornélnak megküzdenni, mikor az egyes megígért tárgyakat a múzeum számára át kellett vennie! De hagyjuk ezeket!

Az EPERJESI LAPOK augusztusban azt a hírt közölte, hogy a sárosmezei múzeum ünnepélyes megnyitása szeptember elején fog végbemenni. Erre az alkalomra írtam meg cikkemet, még egyszer oly tartalommal, mint a minőben megjelent.

Miután a hír pár nap múlva kacsának bizonyult, a tárgy nem lett — aktuális. De a BUDAPESTI HIRLAP így is közölni akarta, csak hogy akkor már — rövidítve. Útjába a dolognak nem álltam. A cikk meg is jelent, de szerencsétlenségemre oly kihagyással, hogy a dolgozatnak jóformán csak a regényes kerete maradt meg, míg a kép maga elmosdott.

Íme a cikk történetkuma. Most csak még arra az egy kitételre akarok reflektálni, mely így kezdődik: «A régi bútoroknak, szerinte, van stílusuk, de kényelem szempontjából hasznavehetetlenek.»

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy cikkemben sehol sem állítottam azt, hogy a régi bútorok «hasznavehetetlenek», avagy azok voltak. Csodálom is a «kompetens» urat, hogy engem oly együgyűnek tart s oly állítást imputált nekem, a melyet én soha nem tettem, de nem is tehettem. Köszönöm a leczkét, de nem kérek belőle. Annyit tudok én is, hogy a régi jó iparosok nem pusztá kedvtelésből dolgoztak; a régi vevőközönség sem volt oly bolond, hogy oly ipart támogasson, melynek portékái hasznavehetetlenek.

Csak annyit mondtam, hogy a nemesi kúriákban «az élet inkább fényes és pompázó, mint kényelmes volt»; majd alább: «Bútoraik a szemnek gyönyörűség, van formájuk, van stílusuk, hanem ritkán kényelmesek» — a mai kor igényeire képest. Ezen állítá-

Egy kihulló könny nélkül ment el hazulról. Útközben a vasútig még egy csomó virágot szedett, a mit a csöpp kezével szorosan tartott még a vasúti kocsiában is.

*

Eleinte éjjel sokat sirt.

A kecskére gondolt, a mi otthon maradt és reggelente hiányzott neki a pásztor-tülkölés, a mi föl szokta ébreszteni.

Később beleszokott a helyzetbe. Mert rákényszerítették: megtanult magyarul, de azért néhány szót, mint például «Isten» és «kenyér» állhatatosan oláhuul mondott.

A festő jól bánt vele, csak sokat zaklatta könyvekkel, a mikről azt akarta, hogy ő olvassa.

Ez nem volt ínyére.

Ülni szeretett. Ha beburkolták fehér vagy halványkék selyembe, a lelke ujjongott a boldogságtól. Ilyenkor a gazdáját is jobban szerette, mint máskor, a mikor leczkéket adott fel neki.

Ha pedig levették: azt se bánta. Egy nagy tükröt állítottak fel vele szemben, abba nézegette magát, és mikor a festő munka közben néha azt mondta neki: gyönyörű vagy, azt olyan természetesnek találta, hogy meg se mukkant rá. Maradt a rendes beállításban, egy arcizma se rezdült a dicsérettől, a mi akkor már úgy hangzott, mint a szerelmi vallomás.

Karácsonyra megérkezett az öregasszony és nagyokat örült rajta, hogy az unokája úgy megnőtt, megszépült.

— Kisasszony vagy — mondá neki — adj hálát az Istennek. És szeresd az urat.

Ez utóbbi intelem fölösleges volt. A kis oláh leány szemében a festő az Isten fölött jóval magasabban állott. Hogyisne.

Az Isten nem tudott róla olyan gyönyörű képeket

somat pedig továbbra is fenntartom, miután én csak általánosságban szóltam.

Megengedem, hogy a régi időkben is volt pár, a mainál is kényelmesebb bútorarab. Teszem azt a széles és jól felpárnázott ágyban pompás pihenőt találtak a harcban kifáradt vitézek. De általánosságban véve azt nem igen mondhatjuk.

Sok helyütt fordultam meg Magyarországon, a Felvidéket éppenséggel keresztül-kasul jártam. Láttam régi és becses gyűjteményeket, ismerem az összes felvidéki múzeumokat. De mindenütt, a hol jártam, csak azt tapasztaltam, hogy bizony a régi kastélyok otthona «inkább fényes és festői, mint kényelmes volt». Íme: klasszikus tanú Krasznahorka, az ország túlsó felén pedig a bajmóczi várkastély, melyet csak nemrég restauráltak s egész korhűen van bebútorozva!

Az én állításomat erősíti meg a két év előtti kassai Rákóczi-ereklyekiállítás is, melynek legérdekesebb s — mondhatjuk — legünnepeltebb tárgya az a kis kopott, rozsdás, réz teknőszerű alkotmány volt, a melyben Zrínyi Ilona ringatta az ő kis «Ferkó» fiát. Az ott látott bútorarabok közül még a legkényelmesebb tárgy Rákóczi Ferencnek a Magy. Tud. Akadémia által kiállított pihenő-karszéke volt, mely ritka jó állapotban maradt meg. Ezt tapasztalta Junius (Zilahi Kiss Béla) is, ki a BUDAPESTI HIRLAPban megjelent: «A Rákóczi-ereklyekiállítás» című ismertetésében egyenesen azt mondja, hogy bizony a régi nemes világ otthona fényesen, stílszerűen volt bútorozva; de ritkán kényelmesen.

De a XVIII-ik századot megelőzőleg nem is fektethettek nagy súlyt az emberek a házi kényelemre, tekintve — a harcias kort. Örökön-örökké csatazaj volt az országban. Belseje a török hódoltság jármát nyögte, a Felvidéket a falánk német zsoldos pusztította. Bocskaytól kezdve a majthényi fegyverletételig egész Sárosmezeje valóságos tábor volt, minduntalan fegyverben állott s az ellenfelek az által vélték uraik iránti hűségüket tanúsítani, ha egymás jószágait tüzzel-vassal pusztították. Ilyen időben pedig alig gondolt valaki a — kényelemre.

Még a városokban, a polgárok házáinál sem volt «kényelmes» a családi tűzhely. Pedig e jól megerősített falak közt volt fölhalmozva minden anyagi és szellemi kincs; itt folyt az iparos és kereskedő mellett a — művész és tudós munkája is. Az arisztokrácia a kultura terén legjobb esetben fogyasztó volt, de termelő soha. A paraszt munkája a kultura alatt állott; a nemesség pedig vagy háborúskodott, vagy később élvezett, de a munkát mindig megvetette, mint méltóságához nem illő foglalkozást s büszke volt rá, hogy nem dolgozott. Lőcse város történetírójának a munkájában olvasom, hogy a XVIII-ik századot megelőzőleg «a bútoroknál spártai egyszerűség» uralkodott; «faragott művű, fényezett, ruganyos és párnás bútoroknak nyomát sem találjuk még a XVII. században sem». Majd alább: «A székek mindig a fabútorok közt említetnek. Általában csak a vagyonosabb pol-

festeni, mint ő. Sem olyan szép ruhákat csináltatni neki. Színházba sem viszi és édességekkel sem kényezteti. Ellenben, igaz, hogy azt sem kívánja tőle, hogy könyveket olvasson, a miket megérteni oly nehéz, hogy inkább hazamenne a vályogkunyhóba, a kecskéhez és fölvenné a régi rongyos ruháit, csak hogy azoktól megszabaduljon. Mégis bizonyos büszkeséggel vezette el az öregasszonyt a tárlatra és megmutatta neki a kiállított képét.

— Ezt úgy hívják, hogy Psyche — magyarázta a vén asszonynak.

— Az szörnyűkőde csapta össze a kezét.

— Hát az mit jelent?

— Nem tudom. Tanítottak rá, de elfelejtettem. Csak azt tudom, hogy Psyche. Mert két éjjel folyton ezt a szót mondtam magamban.

— Aztán ez te vagy? Nincs teneked szárnyad!

— Azt csak úgy csinálták hozzá — magyarázta a leány és hirtelen elhúzta az öregasszonyt a képtől, mert elszégyelte magát előtte, hogy egészen ruhátlan.

A Psychét követték Ponor Endre többi alkotásai. Remekmunkák, a miknek hírével a külföldi sajtó is tele volt. Egyik dicsőséget a másik után aratta, a minek legbiztosabb jele az volt, hogy az ellenségei kezdtek felszaporodni. Magányosan, visszavonulva élt és dolgozott. Modellek nélkül, mert mindig csak a leányt festette.

Az pedig, mikor a művész egy-egy diadalhírral meglepte őt: álmélkodva nézett rá. Nem igen értette, hogy lehet az ilyesminek örülni. Tanulatlan kis fej volt. Nem fogott rajta semmi oktatás, semmi nevelés.

Már tizenhatéves volt, mikor egyszer megkérdezte a festőtől:

gárokna
is csak
nak mon
faszéke
becsülték
gazdag
bevont sz
a XVII-ik
orvosé, a
nyokat és
fapadok
«kompet
széles,
egyszerű
s a csipős
kat, szive
szertül ka
eszlehet
álmos sz
nátor ura
Csak
42. t.-cik
ormán gu
egymásut
kor szell
emberek
nyilvánul
kényelem
gató nem
száadtól
kör, a ho
a földdar
melyben
mi történt
dött aza
periferiál
Ily v
kényelem
a szatmá
matronál
archális
estéken,
szalonjáb
egy-egy
kozom: v
minden
légyen?

— S
freiburgi
mint Va
a g. kath
— F
róm. kat
déléleti

— M
megvette
A fe
rá őszin
— F
— E
nélkül?

— M
megvette
A fe
rá őszin
— F
— E
nélkül?

— M
megvette
A fe
rá őszin
— F
— E
nélkül?

— M
megvette
A fe
rá őszin
— F
— E
nélkül?

— M
megvette
A fe
rá őszin
— F
— E
nélkül?

gárok nál találunk egyszerű és támlás faszéket; de itt is csak egyes darabokat. Egyedül a kiválóan gazdagnak mondható Hain Miklósnak volt hat darab támlás faszék; ezeket is összesen csak 2 frt 60 denárba becsülték; két darab ilyen szék még a szintén igen gazdag Kramer Dánielné tulajdonát képezte. Bőrrrel bevont széket meg éppen csak két darabot említenek a XVII-ik század összes leltárai; egyik Spillenberger orvosé, a másik Brewer Lőrincz nyomdászé. A diványokat és székeket mindkét századon át az egyszerű fapadok helyettesítették. Azt pedig, azt hiszem a «kompetens» úr is megengedi, hogy egy ruganyos, széles, jól bélelt divány kényelmesebb bútordarab az egyszerű — fapadnál. Mikor szürös, hideg eső zuhog s a csípős hebehurgya szél majd kitepi az ablakablakot, szivesebben húzódik meg egy olyan fűrdőkád-szerű karosszékebe, minőt éppen zimankós délután eszelhetett ki a klubjában valami okos angol, hogy álmos szeméit nyugalomra zárja, mint Buchholtz szenátor uram székében.

Csak a szatmári béke után, mikor az 1715-ik évi 42. t. czikk értelmében tüzes csóvát vetettek a hegyek ormán gubbasztó sziklafészkekre s a Kárpátokon végig egymásután kigyúltak a lángkévek — egy letűnt daliás kor szellemének halotti áldozataiként — kezdtek az emberek — puhulni. Ekkor kezd, a náj módival, megnyilvánulni a luksusra és úrhatnamságra, de meg a kényelemre is való nagyobb hajlam. Miután a tárogató nem hívta őket többé a csatasíkra, a XVIII-ik századtól kezdve a megyei élet volt az a legtágabb kör, a hol a nemes ember megfordult. Különben az a földdarab, melyet ősei szereztek neki, az a kastély, melyben lakott, volt az ő — horizontja. Nem tudta, mi történik falujában, birtokán kívül; de nem is törődött azzal. Minden figyelmetessége abba az egyújjnyi periferiába szorult, a melyben született és a melyben élt.

Ily viszonyok közepette fejlődhetett ki benne a kényelem szeretete. Szerette is az otthonát a földesúr a szatmári béke után. Az öreg urak, meg a fehérhajú matronák sok szép epizódot mesélnek a régi patriarchális időkben, s mikor úgy néhanapján, holdvilágos esteiken, az ősi kastélyok rokokó- vagy ámpir-stílus szalonjában, lágy, fehér újjak alól fölszendül Chopin egy-egy ábrándos mazurkája, magam is el-elgondolkozom: vajjon igaz-e a sokat hangoztatott állítás, hogy minden téren és mindenben oly nagyot haladtunk légyen?

Ifj. Beszki Miklós.

HIREK.

— **Személyi hír.** *Miksa* szász kir. herceg, a freiburgi egyetem tanára, két napot Eperjesen töltött, mint *Vályi* János püspök vendége és tanulmányozta a g. kath. liturgiát. Innen Konstantinápolyba utazott.

— **Plébános-beiktatás.** *Krucsilak* István sóvári róm. kath. esperes-plébános ünnepélyes beiktatása ma délelőtt lesz.

— Mennyi pénzt kaptál ezért a képerért, a mit most megvettek?

A festőt meglepte ez a váratlan kérdés, de felelt rá őszintén, habozás nélkül:

— Húszezer forintot.

— És te ezt nem tudtad volna megfesteni nálam nélkül? — kérdezte újra, rövid gondolkodás után.

— Aligha — mondta a festő. Ehhez a te fejed kellett. A te alakod, a te szemeid. Ez a kép nélküled sohasem született volna meg.

— És ha én elmennék tőled, akkor te nem lehetnél többé olyan híres ember, mint most vagy?

— Ha elmennél —

A festő elsápadt. Soha eszébe nem jutott, hogy ez a leány valaha elmeheessen tőle. Annyira a magáénak tudta, a jogos tulajdonának, annyira nélkülözhetetlenné lett előtte, hogy lélekzen sem tudott nélküle. Most megdöbbsent.

Vajjon miért bízott benne annyira?

Mert úgyszólván megvette, mint egy darab színes brokátot, mint egy különös csecsebecsét — pénzen. Mindazáltal szabad és a melyik perczben kedve van, elmehet tőle, hogy többé soha vissza se jöjjön. És mi lesz akkor vele és a témáival?

Mi lesz?

Az agyán hirtelen átlobbant egy gondolat. Először történt, hogy a leány pénzről beszélt előtte. Ő a tudta nélkül vett számára egy kis takarékkönyvet, a mibe havonta 50 koronát fizetett. Jóformán csak annyit, a mennyit egy jobbfejta cseléd is megszolgál.

Most vádolta magát a fukarságáért és azt gondolta, a leányt talán lekötöheti, magánál tarthatja, ha sok pénzt kínál neki.

— Dula — mondta — (ez volt a leány becéző

— **Kinevezés.** A király *Gombos* József kassai ügyészt a gyöngyösi járásbíróshoz albíróvá nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Balassa* Etelkát a nagysárosi áll. el. iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

A vallás- és közokt. ügyi miniszter *Ludmann* Paula és *Dúss* Erzsébet eperjesi tanítónőképző-intézeti segéd-tanítónőket rendes tanítónőknek nevezte ki.

— **Hivatalvizsgálat.** Eperjes sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalában f. hó 27-ikén pénztár- és hivatalvizsgálatot végzett a polgármester, főjegyző, főügyész és számvivő. Mindent rendben találtak.

— **Jubileum.** *Földi* Gyula síroka körjegyző szept. 27-ikén tartotta 25 éves szolgálati jubileumát, a mely alkalommal sokan üdvözölték a derék közhivatalnokot.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bodnar* István osztópataki áll. el. iskolai tanítót a nagysárosi el. népközlőhöz helyezte át s egyúttal az igazgatói teendőket ellátásával is megbízta.

— **Gondnoksági kinevezések.** A főispán kinevezte az óvodai felügyelettel is megbízott nagysárosi állami elemi iskola gondnokságához elnökké *Kleinovszky Antal* cz. kanonok, nagysárosi plébánost; rendes tagokká *Svihura István, Urban Sándor, Propper Samu, Mathé Norbert, Dobranszky Endre, Fábry Lajos, Lens Norbert, Cserépi János, Jakubek József, Lens Vilmos és Fábry Lajosné, Dobranszky Endréné, Cserépi Jánosné, Amrein Józsefné, Mathé Karolyné és Jakubek Józsefné* nagysárosi lakosokat. — Az óvodai felügyelettel is megbízott *giráltyi* áll. elemi iskola gondnokságához elnökké *Herzevicsy Rezső* tapolyi járási főszolgabíró, rendes tagokká *Mátyás Andras, Klíncskó Pál, Schréter Gusztáv, Marthyak Vasul, Stucker István* giráltyi lakosokat és *Leiteregh Karoly* karácsonmezői róm. kath. plébánost, nemkülönben dr. *Horovitz Artúr, Árpád Gyuláné, dr. Zoltán Gedeonné, Illykovits Istvánné és Ladomérszky Aladorné* giráltyi lakosokat. — A nyársárdói áll. elemi iskola gondnokságához elnökké *Antolik József* róm. kath. plébánost, rendes tagokká *Dolyak János, Szopko György, Rokosni György, ifj. Novotnyik János és Kozsucz János* nyársárdói lakosokat. — Az opálfányai áll. el. iskolai gondnoksághoz elnökké *Timkó Gyula* m. kir. bányamérnök s bányahivatali főnököt, rendes tagokká *Török Gyula* bányaelőőr és *Drossdják Lajos* bányavigyázó, opálfányai lakosokat.

— **Lemondás.** *Nedvedné Erdélyi Valéria* opálfányai áll. el. iskolai tanítónő állásáról f. é. október 1-jétől lemondott.

— **Új szerkesztő.** A MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS című szaklap — a melyet néh. *Veszely* Vilmos szerkesztett — *Molnar* Mária szerkesztésében jelenik meg.

— **Adományok.** A Sárosvm. Gazdak Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezete 20 kor.-t, dr. *Glanicz* Gyula kelemesi birtokos pedig 5 zsák burgonyát adományozott az izr. Nőegylet népkonyhájának.

neve) akarod, hogy megoszszam veled a pénzt, a mit kaptam? Tízezer legyen a tied. Tízezer az enyém. És a mikor te már nem akar z nálam lenni, ez a pénz mind a tied lesz. És azoknak a képeknek araból is, a miket ezután fogok festeni rólad, adok neked. Akarod? A leány a fejét csóválta.

— Nem. Hanem, ha meg akarsz jutalmazni, küldd el a tanítónőt, a ki ide jár. Nem akarok könyveket olvasni. Nem szeretek.

A festő az ölébe vette. Megcirógatta a hamvas, rózsaszínű arcát.

— És nem fogsz elhagyni engem soha? Itt maradsz nálam?

— A míg el nem kergetsz — mondta a leány és úgy nézett a férfúra, mintha egy feszület előtt imádkozott volna térdén.

— Én szerelmes vagyok beléd, Dula. Mit gondolsz? Nem jó volna, ha házastársak lennénk? — kérdezte egy napon a festő a leánytól.

— A mint akarod — felelte az csendesen és a szemében fojtott, gyermekes öröm égett.

És akkor egymáséi lettek, egyszerűen, minden komédia nélkül s a férfi a leány kigyúló asszonyiságát látva, azt gondolta magában:

— Most már bizonyos, hogy nem fog elhagyni. Most már örökre és egészen az enyém.

Ezenközben a leány falujából levél jött. A pápa írta, hogy az öregasszony meghalt, el is temették s hogy megmaradt pénzt (vagy háromszáz forintot) a templomnak hagyta, a miért is díszes eltakarításban volt része.

— Ez az a pénz — mondta a leány — a mit te érettem fizettél, ugye?

A férfi elpirult és hallgatott.

— Haragszol? — kérdezte a leány? Nem akartalak

— **Óvodák bezárása.** Eperjes sz. kir. város összes kisdédóvodáit — a városban járványszerűleg fellépett roncsoló toroklob miatt — bizonytalan időre bezárták.

— **Ingyen taneszközök.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vörösvágási ág. hitv. ev. elemi iskola részére a szükséges taneszközöket engedélyezte.

— **Greguss-ünnepély.** Az Eperjesi Széchenyi-kör október 14-ikén, vasárnap d. e. 11 órakor a városi Vigadó nagytermében, Greguss Ágostnak, az Eperjesen született nagy esztétikusnak emlékére, emlékünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. «Nemzeti zászló», Huber Károlytól; éneklő a helybeli ev. theol. akadémiai kis-kar Fábry Viktor vezetésével. 2. Megnyitó-beszéd; tartja dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Széchenyi-kör védnöke. 3. «Greguss Ágost emlékezete»; írta Csengey Gusztáv; szavalja Mittelmann Árpád. 4. «Greguss Ágost»; írta és felolvassa dr. Tóth Sándor. 5. «Székelyek», Veress Gábertől; éneklő a helybeli gör. szert. kath. kántortanítóképző-intézet dalkara Kizák János vezetésével. A fővárosi és vidéki vendégeket felkéri a Kör, hogy ha az ünnepélyen résztvenni s esetleg felszólalni óhajtának, sziveskedjenek elhatározásukról a Kör titkári hivatalát október hó 10-ikéig értesíteni.

— **A pánszlávizmus ellen.** A Budapesten tartott VI-ik katolikus nagygyűlésen a pánszlávizmus ellen indítandó mozgalomra nézve *Kurimszky* János színyei plébános igen helyes indítványt tett. Ugyanis hazafias, vallásos tót népiratok kiadására hívta fel a figyelmet. «Lehetetlenné kell tenni — úgymond — a pánszláv izgatók aknamunkáját, a melylyel a nép közé ingyen szórt röpiratok révén izgatnak a katholicizmus és a magyar haza ellen.»

— **Bocskay-ünnep.** Az eperjesi Kollégium október 28-ikán rendezi Bocskay-ünnepét, melyet d. e. 10 órakor a templomban istentisztelet előz meg. Az ünnepély d. e. 11 órától a Kollégium nagytermében folyik le s valószínűleg összekötik a Jogásztisztület zászlófelavatásával. Az emlékbeszédet Bocskayról *Gömöry* János főgimn. igazgató tartja, egy theologus pedig *Csengey* Gusztáv alkalmi ódáját szavalja el. A program többi pontját ezután állapítják meg.

— **Pályázat.** Aranyapatak r. kath. tanítói vagy tanítónői állás, Kurimán és Karácsonymezőn pedig egy-egy kántortanítói állás van üresedésben. Pályázni lehet október 15-ikéig. Javadalom 800 kor. és lakás. Az első állásra *Zapotocsky* Mihály galbatői plébánoshoz, a két utolsóra *Sikorszky* Endre töltszéki espereshez kell beadni a kérvényeket.

— **A sóvári m. kir. főbányahivatal részéről** rövid úton felkértünk annak közlésére, hogy a FELVIDÉKI HIRLAP legutóbbi számaiban a sóvári sólőzdéről megjelent közlemények — addig is, a míg e lapok hasábjain egy kimerítőbb czáfolat közzétételhetnék — az ott a munkások kizsákmányolása és általában a sófőző üzem kezelete körül állított körülmények *valótlannak* jelezhetők.

megbántani. Boldog vagyok, hogy nálad lehetek és akkor is boldog volnék, ha eszedbe jutna, hogy pénzt eladaj valaki másnak. Mert te vagy az Isten, és a mit te cselekszel, az jó.

— **Gazember vagyok — mondta magában a festő.** Ez a leány, ez a tudatlan, szegény rabszolga engem megaláz.

Keresett egy módot, a melylyel a leány egyre növekvő fenségét valahogy fékezze saját maga előtt. Egyszerre megtalálta.

— **Feleségül foglak venni — mondta a leánynak.** De nem így. Becsületesen. Az egész világ láttára. Elmegyünk a paphoz, a templomba. Jó lesz?

— **A hogy te akarod — mondta a leány.** Nekem mindegy.

És attól fogva, hogy ez a terv a fejébe szökött: újra elkezdte gyötörni a leányt a tanulásal.

— **Látod — mondta neki — műveltnék kell lenned,** hogy azokkal az emberekkel, a kik hozzám jönnek, beszélgetni tudj. Hiszen te nagyon okos vagy. Énnekem a legokosabb a földön. De látod, a többi emberek mások. Azok engem elítélnék és kinevetnek, ha a feleségem nem hasonlít hozzájuk. Látod, az én kedvemért kell, hogy tanulj. Az én boldogságomért.

— **Hát mi lesz akkor, ha a feleséged lesznek igazán? Mi különbség lesz abban?**

— **Semmi, csak külsőségek.** Hogy a fiúk, a kik idejárnak, kezét csókolnak neked, a helyett, hogy megcirógatnák az arcod. Hogy az úriasszonyok előre köszönnek és hogy te velük egyenlő rangú léssz.

— **De hisz' ez semmi! — nevetett vidáman a leány.** Én nem akarom, hogy kezét csókoljanak nekem az emberek. Én mindent úgy akarok, a hogy most van. Ne is mondd többet, ne is mondd, hogy a feleséged legyek. (Folyt. köv.)

— **Színház.** *Micsey F. György* színtársulata kedden, október 2-ikán kezdi meg városunkban előadásait. Annyit látunk a kiadott jelentésből, hogy három új énekesnőt szerzödtetett az igazgató s hogy a társulat egyébként is jóval több tagból áll a tavaszinál. Ennélfogva a sátoraljúj helyi lapokban már előre kifejezett bizalmatlanságot nem tartjuk indokoltnak. Várjunk a bírálatig addig, a mikor megismertük a társulatot. Az előleges jelentés így szól: „Tisztelettel értesítem Eperjes szab. kir. város n. érd. közönségét, hogy opera-, operette-, népszínmű-, vígjáték- és drámai színtársulatunkkal a téli színházi idényt október hó 2-ikán, kedden a «Leányka» operette-ujdonsággal megkezdem. Társulatom névsora: Műszaki személyzet: *Micsey F. György* igazgató, *Nagy Jenő* színházi titkár, *Deák Gyula* és *Péchy László* rendezők, *Ligethy Géza* karnagy, *H. Szőnyi Emma* sűgőnő, *Torday Károly* ügyelő, *Jávor Ilonka* pénztárnoknő, *Varga János* díszmester két segéddel, *Felecskó Sándor* főszabó egy segéddel, *Garai Ferdinánd* kellékes két segéddel, *Mikus Jeromos* színházszolga. Működő személyzet: *M. Bácskay Julcsa* népszínműénekesnő, *Cseri Irma* operette-soubrette-énekesnő, *Reviczky Rózsika* operette-soubrette-énekesnő, *Mihályfy Aranka* operette-coloratur-énekesnő, *Szirmay Éva* segédénekesnő, *Halasy Vanda* drámai hősnő, *Jávor Aranka* drámai szende és társalgási színésznő, *Kálnay Anna* vígjátéki soubrette, *Csendes Alice* naiva, *Rózsahelyi Ilonka* segédszínésznő, *Tarnai Lidia* operette- és vígjátéki komika, *Bartók Edit* drámai és vígjátéki anyaszínésznő, továbbá *Burián Anna*, *Fehér Berta*, *Kövesy Szeréna*, *Török Margit*, *Vámos Anna*, *Kis Eszti*, *Kelen Rózsika*, *Szende Karola*, kar- és segédszínésznők; *Vári Jenő* drámai hős és szerelmes-színész, *Péchy László* énekes és vígjátéki bonvivant, *Vámos Jenő* opera- és operette-baritonista, *Szabó Pál* opera- és operette-tenorista, *Sarlay Kornél* kedélyes apa és komikus, *Várady Izsó* operette-buffo komikus, *Deák Gyula* operette-burleszk-komikus, *Nagy Jenő* komikus, *Vitéz Róbert* énekes, *naturbursch*, *Tukorai Loránt* jellemkomikus és apaszínész, *Radó Sándor* apaszínész, *Bajai Mihály* szerelmes- és társalgási színész, továbbá *Torday Károly*, *Hortobágyi József*, *Sziklai Jenő*, *Völgyi Jenő*, *Kis Sándor*, *Felenkai Imre*, *Radó József*, *Pintér Imre*, kar- és segédszínészek. A zenét a 67. sz. gyalogezred 14 tagból álló zenekara szolgáltatja. Műsor: a fővárosi színházak összes ujdonságai. Bérletet nyitok 24 előadásra a következő árak mellett: Páholy 160 kor. Tánlás- és erkélyszék 40 kor. Kőrszék 32 kor. Zárt-szék 24 kor. Bérlet-előjegyzéseket és jelentkezéseket elfogad *Kösch Árpád* úr könyvnyomdája. Az általános bérlet-gyűjtéseket *Nagy Jenő* színházi titkár fogja eszközölni az első három bemutatóelőadás után. Hazafias tisztelettel *Micsey F. György*, a sátoraljúj helyi — eperjes-munkácsi színikertület igazgatója.

Itt említjük meg, hogy téves az a híresztelés, mintha a fűtőkészülék elkészítésével elkésztett volna a városi tanács. Az új kályha kész van s már az első előadásra jól befűthető lesz a színház.

— **A Rákóczi Kath.** Körben ma, vasárnap este 8 órakor *Szó Ferencz* recitátor előadást tart, nagyobb-részt mulattató humorisztikus monologokból és költői művekből összeállított érdekes és változatos műsorral.

— **Sörivők figyelmébe!** A *Dréher Antal* kőbányai sörfőzdéje kitűnő híru s 0.7 literes üvegekben *Bohrandt F. W.* fűszerüzletében Eperjesen kapható. A sör frissen a *Dréher-féle* palacszkőr-osztályban töltetik. Ajánljuk t. olvasóinknak a próbarendelést. Egyes üvegek is kaphatók.

— **Államosítás.** A vidéki városok rendőrségét s a köz- és városi orvosi állásokat államosítani akarja a belügyminiszter. Ehhez az első lépés megtörtént már, a mennyiben a rendőrségek egész személyzetéről s az említett orvosokról, javadalmokról és szolgálati viszonyaikról részletes kimutatás beküldését rendelte el. Az államosítás csökkenteni fogja a községek terhet s egyúttal a rendőrségi személyzet és az orvosok helyzetének gyökeres javulását eredményezi.

— **A húsvizsgálat országos rendezése.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter szabályrendeletet dolgoztatott ki arra nézve, hogy a közbiztonság érdekében levágásra kerülő állatok levágás előtt és után húsvizsgálat által megvizsgáltassanak. A húsvizsgálatot állatorvosok, ezek hiányában emberorvosok és külön e célra képesített húsvizsgálók végzik majd el, kiket nagyobb forgalmú vágóhidakon fognak kiképezni.

— **A képzőművészeti kiállítás,** amely november közepén ér hozzánk, igen élénk látogatottságnak örvend Egerben. Szept. 28-ikáig 4000 látogató kereste azt fel; idényjegyet 300-an váltottak. Tényleges vásárlás 4600 kor., bejelentett vásárlás 13,600 kor. A kiállítás helyiségében d. u. 1/2—1/2 7-ig az 5-ik sz. gyalogezred zenekara díjmentesen ad naponként sétahangversenyt.

A sorsjegyek árusítását az ottani Nőegylet tagjai teljesítik. Szemcsényi püspök egymaga 200 darabot vásárolt. A kiállítás rendezésére a következő adományok folytak be: gr. *Andrássy Dénes* 2000 kor., *Szieber Ede* főigazgató és *Fiedler Károly* nagybirtokos 100—100 k.; br. *Seckendorf Ármán* nagybirtokos pedig 4000 k. val a Társulat pártfogó tagjai sorába lépett.

— **Szabászat- és varrástanításra** tanítványokat elfogad ifj. *Floegelné-Cattarino* Mariska, Főutca 92. sz. (Lakner-ház).

— **Közgyűlés.** A Sárosvármegyei Általános Népevelőegyesület okt. 22-ikén, hétfőn d. e. 10 órakor a Vármegyeháza nagytermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Felolvasás; tartja *Gamauf György* eperjesi ág. h. ev. tanítóképző-int. tanár. 3. Felolvasás; tartja *Végh Manó* héthársi áll. el. isk. tanító. 4. Évi jelentés. 5. Pénztárnok jelentése. 6. Jelentés az eperjesi Tanítók Háza ügyében. 7. Jelentés a MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉP-OKTATÁS ügyében. 8. Megürült tisztségek betöltése. 9. Indítványok. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 9 órakor választmányi ülés lesz az áll. tanítónőkép-ző-int. tornatermében. Közgyűlés után közös ebéd lesz a Gellért-féle vendéglőben. Egy terftek ára 3 kor.

— **Telefon a vasútnál.** Végre teljesült a helybeli kereskedők ama kívánsága, hogy az eperjesi pályaudvaron lévő távbeszélő-állomásunk nyilvános jellege legyen. A szóban forgó telefon-állomást 20 fill. beszélgetési díj lefizetése mellett bárki igénybe veheti. A 20 f. díj a kassa-oderbergi vasutat illeti.

— **Sikerült amatőr-felvételek** előállításához jó minőségű fényképezési szerek szükségeltettek. Gyári áron kaphatók *Cattarinonál* Eperjesen.

— **Gazdasági ismétlő leányiskola.** Az eperjesi állami tanítónőkép-ző-intézetrel kapcsolatos gazdasági ismétlő leányiskola október 3-ikán nyílik meg. Az ismétlőiskolába beiratkozhatnak azok, kik már elemi iskolai tanulmányaikat befejezték, más iskolába nem járnak és még 15-ik életévüket be nem töltötték. A hazai földrajz, történelem, olvasás, írás, varrás, háztartási teendők (főzés, mosás, zöldség- és gyümölcs-eltevés, tejkezelés, kerti-munkálatok) képezik a tananyagot. Tandíj nincs. Felvételre jelentkezhetni az eperjesi áll. tanítónőkép-ző-intézet igazgatójánál október hó 3-ikáig.

— **«Budapesti Napló.»** A BUDAPESTI NAPLÓ az egyetlen radikális ellenzéki ujság, amely a polgári munkának minden érdekét bátran és hathatósan megvédi a publicisztika terén és ilyen módon előkészíti a polgári Magyarország teljes kialakulását. Semmiféle érdekcsoportnak és semmiféle politikusnak hasznát és czélját nem respektálja; politikai tudósításai ezért szenzaciósok és olvasóinak informáltsága páratlan. A BUDAPESTI NAPLÓ «Szabadgondolat» című állandó melléklete egyedül áll az egész világsajtóban és rászólal arra az öröme, amelylyel megjelenését a magyar kultúr-társadalom üdvözölte. A BUDAPESTI NAPLÓ cikkei *Kabos Ede*, *dr. Jászi Oszkár*, *Rácz Gyula*, *Dániel Arnold*, *dr. Madzar József*, *Bibó Lajos* írják. Párisi levelezője *Ady Endre*. Az ujság irodalmi része a modern irodalom legjavát adja. Teljes közgazdasági tudósítást közöl mindennap és árára nézve a legolcsóbb a teljes tartalmat adó napilapok közül. Előfizetési ára egy évre 20 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor., egy óra 1 korona 80 fillér. Egyes szám ára 3 krajczár. Karácsonyra díszes naptárt ad előfizetőinek. A BUDAPESTI NAPLÓ-ra bármely napon meg lehet kezdeni az előfizetést. (Kiadóhivatal: Eötvös-utca 34. Mutatvány-számot kívánatra azonnal küld a kiadóhivatal.)

— **Sorozás.** Az őszi sorozást vármegyénk területén október 9-ikétől november 10-ikéig tartják meg, a következő sorrend szerint: *Bártfán* működik sorozó-bizottság okt. 10—19-ikéig, Eperjesen okt. 21-ikétől nov. 3-ikáig és *Kisszebenben* nov. 5—10-ikéig. Polgári elnökképpen az alispán működik. A két előbbi helyen dr. *Ferbstein Márk*, *Kisszebenben* pedig dr. *Rosenfeld Samu* lesz a polgári orvos.

— **Kossuth-rumnak** nincsen párja, Magyar iszsza, magyar gyártja. Eredeti 1 literes, 1/2 és 1/4 literes palackokban kizárólag kapható Eperjesen: *Lefkovits* Emil úrnál.

— **A kézcsoók ellen.** A TUBERKULÓZIS című közhasznú folyóirat utolsó száma megszívlelendő dolgokat ír a kézcsoók okozta veszedelmekről. A kézcsoók egyike a legjobb eszközöknek arra, hogy a betegségek mikrobái biztosan és széles körben elterjedjenek. A kézcsoóknak már a józólés és az esztétika szempontjából is sok az ellensége, de teljességgel tarthatatlan lesz ez a társadalmi szokás, ha meggyőződünk arról, hogy az egészségre is káros. Pedig egy közönséges, mindennapi eset is meggyőzhet róla bennünket. Egy úr, a kinek kezdődő influenzája van, vagy a ki csak nemrég gyógyult ki ebből a betegségből, vígan elmegy már valami zsúrra és természetesen kezét csókol a háziasszonynak: ő nagysága kezén valóságos bacillus-telepet hagy hátra.

Ha elég korán érkezett, akkor további kézcsoók útján nemsokára az urak széthordják a bacillusokat valamennyi jelenlévő hölgy kezére, de eleget megtartanak a szájukon is. A gyermekek, a kik minden nénihez kezét csókolnak, szintén megkapják a bajt és esetleg az egyetlen zsúr következtében valóságos influenzajárvány út ki. Megjegyzendő, hogy az inficiálásra alkalmas influenzával még járhat az ember társaságba és igen sokan járnak is. De éppen így nemcsak az influenza, hanem minden más fertőzőbetegség is átvihető. Első sorban a leggyakoribb és legveszedelmesebb: a tuberkulózis. Gyakori eset, hogy kezdődő tuberkulózissal éveket jár még valaki társaságba. Természetesen azonban, hogy erősebb szervezetű, vagy az illető betegségre nem hajlamos embernek nincs annyira ártalmára a dolog, tehát soha sem lehet tudni, hogy kinek van hajlandósága valamely betegségre. Erősök a kézcsoók ellen az is, hogy *Roepke* és *Haus* vizsgálatai szerint a káros csírák rendkívül erősen tapadnak a kézhez és dezinfekcióval is csak nehezen távolíthatók el.

— **Mérsékelt árú vasúti jegyek.** A kassai iparismertető kiállítás igazgatósága az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete tagjai részére Kassára és vissza a kiállítás tartama alatt mérsékelt árú vasúti menetértéjegyeket bocsátott rendelkezésre. A jegyek október 8-ikáig érvényesek és a tagok *Bohrandt* Lajos egyll. titkárnál vehetik át.

— **A vízvezeték építése,** az állandóan kedvezőtlen időjárás mellett, lassabban halad előre s valószínű, hogy néhány heti késedelemmel lesz csak víz az utcai közutakban. A vízvezeték fűtelepen csaknem egészen megvan már a gépház s e napokban érkeznek meg a gépek. Ki van továbbá fúrva mind a 26 kút s a beton-gyűjtőmedencék úgy itt, mint a *Kálvária*-hegyen pár nap múlva elkészülnek.

— **A Sárosvármegyei Múzeum,** amelynek ünnepélyes megnyitása a kurucz bujdosók hamvainak diadalmas hazahozatalával kapcsolatban október közepén lesz, immár könnyebben hozzáférhető és megérthető a nagyközönség részére is. *Mihalik József* miniszteri biztos vezetőt készített és adott ki a bártfai múzeum gyűjteményeiről, amely tartalmazza először is a Múzeum keletkezésének történetét, aztán ismerteti a bártfai régi városházát, amelyben tudvalevőleg a gyűjtemények vannak, továbbá mind a hét termen végigmenve, leírja az összes műtárgyakat, végül közli az ajándékozókat és letéteményezőket névsorát. A 120 oldalra terjedő érdekes füzet nem egyszerű katalogus, hanem a műtárgyak szakszerű leírását is tartalmazván, maradandó becslő alkotás, amely sok tudás, fáradság és buvárlás eredménye.

— **Járványok.** A roncsoló toroklob szűnőfélben van Eperjesen, továbbá *Budamér*, *Hámbor*, *Zsebfalu* és *Kükemező* községekben. A hastífusz fellépett *Töltéséken*, a hökhurut pedig *Kükemezőn*, *Tapolytarnón* és *Ferzson*.

— **Fényképező amatőrök figyelmébe!** Sötét-kamarát — nem-vásárolóknak is — a legnagyobb készséggel enged át *Cattarino Sándor* fényképezési cikkeket és gépek raktára, Eperjes.

— **A vármegyei virilisták névjegyzékét** az 1907. évre október 5-ikén a vármegyeház kistermében állítja össze az igazoló-választmány. Az összeállítandó névjegyzék ellen október 10—25-ikéig lehet majd észrevételeket beadni.

— **A drágaság.** Ezzel a címmel bátran állandó rovatot lehetne nyitni. Ma egyik, holnap másik, közszükségleti cikkünknek szökik fel az ára. És ha még csak esztendőben egyszer történék ez meg egy-egy áruval. De nem úgy van! Némely árú ez évben már másodszer, harmadszor csinál szökő ugrást a közönség zsebére, a mi pedig ma sem teltebb, mint ezelőtt. A kereseti viszonyok nem hogy javulnának, de kevesbednek. Mindenkitől azt lehet hallani, hogy a megélhetési viszonyok súlyosbodnak és ezzel a gyárak nem sokat törődnek. A munkásmozgalmakkal indokolják meg a gyárosok és akár igaz a kifogás, akár nem, egy bizonyos és pedig az, hogy a jó közönség iszsza meg a levét. Ma ez, holnap ismét más drágul meg. Vajjon hová jutunk, ha ez így megy nap-nap után? Minthogy az általános drágaság nem helyi jelenség, tanácstalanul áll vele szemben mindenütt az előljáróság. Hiába kel ki laptársunk is a tanács ellen, hogy mit sem tesz: ez olyan baj, a mit még csak részben sem lehet egy-egy ponton orvosolni. Sok helyütt próbálkoztak pl. városi mézárszékek megnyitásával, de ez a próba sem vált be.

— **10,000.** Október 2-ikán jelenik meg a *PESTI HIRLAP*-nak alapítása óta a tízezredik száma. Ez a szám 28 esztendőt jelent, egy lap életében jelentős időhatárt, újabb olvasó-nemzedéket. És a *PESTI HIRLAP* régiebb és újabb nemzedéknél egyaránt népszerű maradt és ma hazánk legelterjedtebb, legolvasottabb, legkedveltebb napilapja. Mert radikálisan szabadelvű, szókimondó és független ujság volt mindig; mert három évtizeden át

mindig munka napra napilag nyökből szakára Bródy és rego minden ingyen szeti, n 32 kép gazdag Nogáll féláron kapiák fizetők 2 kor. együtt V., Vác — törvény bad ki mégsen téssel. érkező kénysze egy férj ban éte egy 48. elműjűse Fiumébe vérferő azért, me —maradt kényszer a belügy törvényh hatóságó mával az az északa bevándor körrende előtt tart — M ellátott e gyomorgo nek, a « idő mulv 2 kor. S szerész, cs Vidéki gy mény ker — Za jes szab. k *Ridarsik* végeredm zottnál 6 vesebb le tés a jöv pitásánál eddigelé, azokat ú függetlő 1. A és 72 ig kiadás, u volt. A h 2. A 135,045 85 f., ne rek, arany 3. A kiadása 4. A költség n Újból sű gyár bért a városn kalapos g gaság és jobb szel 5. A lenne. A 83 f.-t fi a házakb katonai s 6. Az évben 34 adóból fe 7. Jó sét is ren azután 32 8. A 05 f.-t ér, gyon 1.66 9. A

mindig a legjelebb írói és hírlapírói gárdát látta munkatársai sorában s mert azonkívül, hogy napról napra a legnagyobb terjedelemben jelenik meg, más napilapokat felülmulva, az előfizetőket különféle előnyökben is részesíti. A második tízezer szám első időszaka Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Tóth Béla és Bródy Sándor tollából ígér a szerkesztőség tárczákat és regényeket. Az 1907. évre szóló Naptár — melyet minden, október 1-jével belépő új előfizető is megkap ingyen karácsonyi ajándékként — több közhasznú (kertészeti, mezőgazdasági, egészségügyi) rovattal bővítve és 32 képes oldallal fog megjelenni; szépirodalmi része gazdag és választékos lesz. A DIVAT-SZALONT, Szabóné Nogáll Janka jeles divatlapját, a PESTI HIRLAP előfizetői féláron kapják. A naptárt decemberben csak azok kapják meg, a kik legalább október 1-je óta az előfizetők közé tartoznak. A PESTI HIRLAP ára egy óra 2 kor. 40 fill., negyedévre 7 kor. s a DIVAT-SZALONNA egyúttal 9 kor. (A PESTI HIRLAP kiadóhivatala: Budapest, V., Váci-körút 78. Telefon-szám 26—40)

Kinek szabad kivándorolni? A kivándorlási törvény részletesen intézkedik arról, hogy kinek szabad kivándorolni s az útlevelet kiállító hatóságok megsemmisítik el a törvénynek megfelelő körülményekkel. Így legutóbb megtörtént, hogy New-Yorkba érkező hajó utasai közül nagyon sokat visszatérésre kényszerítettek. Ezek közt volt pl. egy házasságban élő férj és feleség, mert az utóbbi, mert egy 46 éves és egy 48 éves férfinak; egy házaspárnak a férj gyengeelméjűsége miatt; egy kivándorlónak azért, mert Fiumében lopással volt vádolva; egy másik férfinak vérfertőzöttség miatt; egy 12 éves leánynak pedig azért, mert szülői nélkül utazott, kik Magyarországon maradtak, sőt ezen leánynak 22 éves nővérét is arra kényszerítették, miszerint őt hazakisérje. Ezek alapján a belügyminiszter most leiratot intézett Szarvasmegye törvényhatóságához és fölhívta az útlevelet kiállító hatóságot, hogy ezentúl az útlevelet kiállítása alkalmával az 1903. évi július 21-ikén 39,334. szám alatt az északamerikai Egyesült-Államok 1903. márcz. 3-iki bevándorlási törvényének közlése tárgyában kiadott körrendeletében foglaltakat mindig szigorúan szem előtt tartásuk.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörccsben és rendetlen székelésben szenvednek, a *Moll-féle seidlits-por* használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Sétőküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, L. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérésre az ő gyári jelvényével és aláírásával

Zárszámadás. Most került ki sajtó alól Eperjes szab. kir. városnak 1905 évi zárszámadása, a melyet *Ridarek Gábor*, számvevő-tanácsos állított össze. A végeredmény annyiban kedvező, hogy az előirányozottnál 629 k. 11 f.-rel több, és 9274 k. 60 f.-rel kevesebb lett a kiadás. Ez az eredmény jó figyelemre méltó a jövőre nézve annyiban, hogy a pótdó megállapításánál nem kell oly pesszimistikusan eljárni, mint eddigig, mert tény, hogy ez az adózók kára, pedig azokat úgyis elég teher nyomja. A zárszámadáshoz függelékül több kimutatást csatoltak. Fontosabbak ezek:

1. A községi közmunkaalapra mindössze 35 kézi- és 72 ígás-napszám s 2673 k. 70 f. folyt be, míg a kiadás, utak és hidak fentartására, 10,733 k. 80 f. volt. A hiányt városi pótdókból fedezték.

2. A gyámpénztárban el van helyezve: készpénz 135,045 k. 33 f., betétkönyv és értékpapír 174,182 k. 85 f., nem kamatozó adóslévél 6178 k. 68 f., ékszer-ek, arany-ezüstneműek 325 k., letétemények 22 k. 80 f.

3. A városi kórház bevétele volt 75,196 k. 85 f., kiadása 45,757 k. 96 f.; vagyónérték 44,162 k. 53 f.

4. A városi téglagyár 16,668 k. 02 f. előállítási költsége mellett csak 66 k. 68 f. nyereséget nyújtott. Újból sürgetjük a házi-kezelés beszüntetését s a téglagyár bérbeadását, a mi legalább 2000 koronát hajtana a városnak. Hagyjanak már fel valahára a régi vas-kalapos gazdálkodó rendszerrel, mikor oly nagy a drágaság és egyre szegényedik a lakosság! Új szellem, jobb szellem: jöjjön el a te országod a városházán is!

5. A katonai szállásház kérdése is megoldandó lenne. A háztulajdonosok 4% pótlék fejében 3039 k. 83 f.-t fizettek e célra. Sokkal jobb volna e helyett a házakba való beszállás rendszerére áttérni s a katonai szállásházat értékesíteni

6. Az iparostanoncz-iskola az adózóknak a lefolyt évben 3409 k. 11 f.-be került, mert ezt a hiányt pótdókból fedezték.

7. Jó lenne az Önkéntes Tűzoltó Egyesület kérdését is rendezni. Kérdés ugyanis: érdemes-e, kellene-e azután 3200 k. évi segélyt adnia a városnak?

8. A város ingó- és ingatlan vagyona 3.346.317 k. 05 f.-t ér, a teher pedig 1.678.830 k. 95 f.; tiszta vagyona 1.667.486 k. 10 f.

9. A városi pénztár 25 alapot és alapítványt ke-

zel amelyeknek értéke 188,370 k. 85 f.; a szaporodás 1905-ben volt 8995 k. 03 f.

10. A város felügyelete alatt 9 alap van, a melyek körülbelül 6000 k. emelkedést mutatnak.

11. A múlt év végén, a háztartási számadás szerint, 17,670 k. 18 f. városi pótdó volt hátralékban, egyéb jövedelem pedig 6732 k. 55 f.

Eperjesiek figyelmébe. A II. nemzetközi lakás-egészségügyi kongresszus e napokban ülésezett Genfben. A tanácskozások alkalmával magára vonta a figyelmet *Umbdenstork*-nak, a párisi politechnikum tanárának tanulmánya arról, hogy miképpen lehet művészeti értékű vagy történelmi becsű régi épületeket az egészségügyi követelményeknek megfelelően átalakítani, a nélkül, hogy ezen eljárás régies voltuknak vagy műbecsüknek kárára legyen. Az előadó, ki cseppet sem vádolható maradi sovínizmussal (hiszen megelégedéssel mint haladást konstátálta, hogy a lakásberendezés kérdésében mennyire közeledtek a francziák az angol-szász faj szokásaihoz, izléséhez), szerető gyöngédséggel nyilatkozik hazája régi műemlékeiről s felhívja a mérnököket, hogy *szépészükkel tudásuk hatalmával és leleményességével találják meg a módját annak, hogy a régi épületek egészségügyi restaurálása azokat el ne csúfítsa.* Elvként állítja fel, hogy utatni kell minden módot, melylyel burkoltan alkalmazható az ily épületekben valamely egészségügyi berendezés (pl. kandallóba helyezett ventilátor stb.) Szeretettel kell kezelni a régi épületeket, meg kell őket gyógyítani, akárcsak egy beteget. *„Régi emlékeink — így indokolja szavait — nemcsak egy csodás művészet nyilvánulásai, hanem egyúttal nemzeti egyéniségünk legértékesebb erkölcsi tanszája.”*

Miért drága a lakás? Igen érdekes előadást tartott ezen a címen a II. nemzetközi lakás-egészségügyi kongresszuson a prágai Horacek doktor, a ki a lakásnépnek nálunk éppen akut oldalát tudniillik szociális jelenségeit világította meg. Rámutatott arra, hogy egészséges lakás építése legkevésbé sem borsorkányság, csak hogy az új (egészséges) lakások bére magas. Miért drága a lakás? Ez a kérdés. Hogy erre felelhessünk, szükséges a lakbernek közgazdaságtani elemzése. A lakber a lakóház (illetve a lakás) használatáért fizetett ár. Miután minden ház telekből és felépítményből áll, világos, hogy a lakber ezeknek együttes ára. A felépítmény a befektetett munkának és tőkének lévén az eredménye, oly vagyont, mely tetszés szerint szaporítható. Kétszerannyi tőkével és kétszerannyi munkával kétszerannyit lehet építeni. Az ilyen tetszészerinti javak ára a termelési költségektől, tehát a befektetett tőkével és munkabértől függ. Ha ezek határozzák meg a lakás árát, úgy egy-egy város területén — kamat és munkabér egyforma lévén — az egyforma lakások ára nem változhatnék a szerint, hogy vajjon a belvárosban, vagy a kültereken van-e a lakás. Világos tehát, hogy a lakbereknek a nagyváros fejlődésével arányban álló emelkedését, azaz drágaságát a másik tényező: a telek értéke (az úgynevezett földjára) okozza. Az az előnyös helyzet ugyanis, hogy valamely hátelek a város közepén, vagy ahhoz közel van, tetszés szerint nem lévén szaporítható, valósággal monopólium jellegével bír, a melyet a háztulajdonosok, a nagy keresletre támaszkodva, a bérek felcsigázásával bőségesen kihasználják. Horacek fejtegetéseiből két tanulság folyik: 1. Azon közgazdaságtani igazság hangoztatása, hogy a lakberek magasságát nem a termelési költségek, hanem a telek földjára okozza, nyilvánvalóvá teszi azok tévedését, a kik pl. a budapesti lakásdrágaságot a sztrájkoknak és a munkabér magasságának tulajdonítják. (Nem is szólva arról a circulus vitiosus-ról, hogy a munkabér a munkás szükségleteihez alkalmazkodik, melyek között az élelem mellett éppen a lakber játszik elsőrendű szerepet s így a lakber drágasága egyik fő oka a munkabér magasságának.) 2. Világos, hogy a város helterületén a lakber annál magasabb lesz, mennél kisebb azon lakások száma, a melyek a nagyváros összes előnyeit (világítás, járda, boltok, gyógyszerár, orvos, könyvtárak és mulatóhelyek közelsége, hidak, villamos-közlekedés) képesek nyújtani, s mennél nagyobb a lakosság száma, a mely ezen előnyökért versengve a lakber megajánlásában egymást túllícitálni kénytelen. Ebből következik, hogy a lakásdrágaság megállításának legbiztosabb módja a telekmonopóliumnak lehető gyengítése, vagyis a nagyvárossal járó előnyöknek (világítás, vízvezeték, járda stb.) minél nagyobb területre s különösen a külterekre való kiterjesztése s a kül- és belváros közötti olcsó közúti forgalomnak a biztosítása.

50 év óta mindenütt közkeveltségnek örvendek közhögés, rekedtség, torok és lélegzési szervek működési zavarainál a világhírű Egger-féle mellpasztillák. Doboza 1 és 2 kor. (Próbadoz 50 fill.) Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főraktár: Nádor-gyógyszerár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Az anyakönyvi hivatal kétheti kimutatása.
Születtek: Galdun József r. k., Balog Anna r. k., Fezcsizkanin Anna g. k., Friedberger Teréz izr., Janya Ferencz r. k., Veszlevszky Etel r. k., Tomas Erzsébet r. k., Kulybak Mihály r. k., Rudik Antónia izr., Dulina Mihály r. k. (utószülött), Sivák Mária r. k., Szémán Erzsébet g. k., Kresztiankó József r. k., Muha Ilona g. k., Muha Mihály g. k. (iker), Potás Miklós g. k. — **Meghaltak:** Sirotnyák Erzsébet r. k., 70 éves; Tomkó György r. k., 15 éves; Tomcsák Ágoston r. k., 70 éves; Koziol István r. k., 8 éves; Cattarino Sándor r. k., 33 éves; Galdun József r. k., 1 hetes; Krehely József r. k., 56 éves; Kovács László g. k., 1 hónapos; Bertalovics Pál r. k., 49 éves; Miklós Mária r. k., 7 hónapos; Kmezc István r. k., 69 éves; Liska Andrásné g. k., 83 éves; Licsák Mária r. k., 1 hónapos; Tall Mária r. k., 12 éves; Turek István r. k., 44 éves; Duzsda Györgyné r. k., 60 éves. — **Házaságot kötött:** Lyorkó János r. k. és Estocsák Mária r. k.; Wzorek Pál r. k. és Pawlarczyk Zsófia r. k.; Koscs János r. k. és Mártony Erzsébet Ilona r. k.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1906. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Csak hétfő	905 de	135 du	—	745 e
Héthárs . . .	—	550 r	949	225	—	836
Kisszeben . . .	—	613	1010	245	—	900
Eperjes megálló . . .	—	645	1038	315	—	931
Eperjes érk.	—	649	1042	320	—	936
Naponta						
Eperjes ind.	505 r	725 de	1050	335	710 e	1000
Abos . . . érk.	539	801	1115	359	746	1027
Kassa . . . érk.	614	833	1140	440	847	1115
Budapest . . . érk.	130 du	130 du	850 e	1010 e	635 r	815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	740 r	810 r	215 du	845 e	940 e	—
Kassa . . . ind.	1243 du	405 du	735 e	524 r	745 de	1040 e
Abos . . . érk.	108	434	753	547	809	1110
Eperjes érk.	131	510	855	628	855	1145
Vas. és csütört.						
Eperjes ind.	138	520	945 e	650 de	—	—
Eperjes megálló . . .	143	525	951	655	—	—
Kisszeben . . . érk.	208	558 e	1024	721	—	—
Héthárs . . .	224	621	1048	746	—	—
Orló . . .	305	705	—	835	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	703 de	325 du	530 du	A délutáni 325 vonat csak csütörtökön s vasárnapon közlekedik
Bártfa . . . érk.	900	500	720 e	

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	505 r	1135 de	800 e	A reggel 505 vonat csak hétfőn és pénteken közlekedik
Eperjes érk.	640	127 du	941	

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	—	Hétfő, pént.	645 r	—	315 du	—	931 e
EPERJES. érk.	—	649	—	—	320	—	936
Naponta							
EPERJES. ind.	505 r	725 de	1220 du	1220 du	335	710 e	1000
Abos . . . érk.	539	801	1245	1245	359	746	1027
Abos . . . ind.	611	816	1254	114	410	754	1031
Margitfal. érk.	647	900	125	202	458	825	1122
Gömböcsháza . . .	715	1120	350	350	545 e	855	—
„ Molnárhuta . . .	930	—	615	615	825	—	—
Szepesolási . . .	723	935	146	242	536	846	1206
Vorabó . . .	805	1050	325	325	735	—	—
Igló . . .	754	1010	210	317	611	910	1245
Lőce . . .	840	1055	405	405	715	—	—
Poprád . . .	840	1110	249	415	710	945	—

Szepesség felől érkezik a vonat:

Poprád . . . ind.	Iglórol	628 r	841 de	100 du	250 du	535 du	840 e
Abos . . . érk.	543	815	1130	402	437	819 e	1106
Abos . . . ind.	547	821	1137	442	442	825	1114
EPERJES érk.	628	855	1205 du	510	510	855	1145
„ megálló . . .	658	—	—	525	525	—	—

Felelős szerkesztő: **Dr. Raffay Ferencz.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

1799—1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálti kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hirkala György felsőköcsényi lakos végrehajtónak *Hudák Mária* felsőköcsényi lakos végrehajtást szenvedett elleni 1405 kor. 45 fill. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyben a girálti kir. járásbíró területén levő, Felsőköcsény községben fekvő, a felsőköcsényi 53. sz. tjkvben A. I. 1—17. sor., 61. 102., 119., 196., 197., 223., 310., 323., 376., 389., 421., 433., 483., 509., 617/a. 700. hr. sz. s A. II. 1—4. sor., 558., 576., 617/a. 652. hr. szám alatt foglal s B. 17. alatt Hudák Mária nevére 1³/₈ urb. telki ingatlanra s erdő- s legelő-illetőségre 767 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, és a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi november hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Felsőköcsény községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül 76 korona 70 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni.
Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Girált, 1906. szeptember hó 20-ikán. **Ilykovichs s. k.**, kir. aljárásbíró.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukros húgyárnál, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál

Lithion-forrás
SALVATOR

Két-három alkalommal használják. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Előrangú gyógyvíz és diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozaga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolcsóbb élclap!

Szerkeszti: HELTAI JENŐ.

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc, Ignóty,

Képei javát Cserna Rezső, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernstock Károly, Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztroczky Manó rajzolja.

Péntek délelben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a **FIDIBUSZ-t!**

Előfizetési ára páratlanul olcsó:
Égész évre 6 kor. | Negyedévre 1 K 50 f.
Félévre 3 kor. | Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pajos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált heti élclap. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala. Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

691-1906. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. I. 340/6. sz. végzése folytán dr. Dobay Zsigmond ügyvéd által képviselt özv. Vargovcsik Mihályné felperes részére ifj. Vargovcsik György alperes ellen 301 kor. 30 fill. tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 610 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1906. évi V. I. 336/2. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán *Fintán* leendő megtartása határidejéül **1906. évi október hó 3-ik** napjának délelőtti 9 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt tehén és tinók s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1906. szeptember 19. *Spányi Kálmán,*
kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A sáros-szepesi ev. ref. missziói egyház elnöksége közhírré teszi, hogy Eperjesen a *Rózsa- és Laktanya-utca sarkán levő Makó-féle házat 1906. október 1-jén, hétfőn* délután 2 órakor a helyszínen önkéntes nyilvános árverésen *eladjá.*

Árverési feltételek:

1. Kikiáltási ár: 8000 korona
2. Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az árverés megkezdésekor 800 koronát befizetni az egyház pénztárosának.
3. A vételár az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül az egyház pénztárába befizetendő.
4. A vétel után járó kincstári illeték a vevőt terheli
5. A vevő a megvett ingatlan birtokába csak az árverés jogerőre emelkedése után lép s annak haszna is csak ez időtől kezdve illeti
6. Jogerőssé válik az árverés, ha azt az egyházi főhatóság jóváhagyta.
7. A tulajdonjog átíratása csak a vételár lefizetése után fog megtörténni.
8. A vétel a vevőre azonnal kötelező s ha a vevő az árverési feltételekben megállapított feltételeknek nem tenne eleget, a letett bánatpénz az egyház tulajdonába megy át.

Eperjes 1906. szeptember 23.

Both Gyula s. k.,
a sáros-szepesi ev. ref. missziói egyház főgondnoka.

Tisztartó,

ki tótul és magyarul vagy németül irni-olvasni és egy gazdaságot önállóan jól vezetni tud, ezen képességét több évi, szakadatlanul folytatott működéséről szóló bizonyítvánnyal igazolni képes, 1907. január hó 1-jétől nálam **alkalmazást nyerhet.**

A sajátkezüleg irt folyamodvány — mellékleteivel együtt — postán küldendők id.

Berzeviczy Béla földbirtokos-hoz Hamburg, u. p. Berzevicze.

Legnagyobb =
= választék

:: képes- ::

levelező-
lapokban

és

levelezőlapokhoz való
: modern :
keretekben

Kósch Árpád

papir- és
írószer-üzletében

Eperjes.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — *Bártján*: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Eljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Wei

vizez

Eperj

Elvállal

vezetési, c

vízöblítésü

szakmába

Ter

Minta

Ace

önálló

L

Kezelés n

rendszerü

Elektron

Speczialitá

(elektrogé

szállodák,

Egy 16 g

egy t

benzine, g

Fejé

Vad

a leg

a FELSŐM

Me

Rec

E

Antw

s kétszer

havonta

első

Böve

Red S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

S

Weitzenhoffer B.

vízvezetési és csatornázási berendező
Eperjes, Rózsa-utca 6. sz.

Elvállal terv és megrendelés szerint vízvezetési, csatornázási és fürdőberendezéseket, vízüblítési angol-closeteket és minden ezen szakmába vágó munkát.

Terv- és költségvetés díjtalanul.

Mintaraktár bármikor megtekinthető.

Acetylénvilágítási

berendezések

önálló teleppel, a szabadalmazott
LUX-készülékkel.

Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli

berendezések.

Speczialitás: önálló kis telepek (elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül.

MOTOROK

benzinre, gázra, nyersolajra, stb.-re bármilyen célra.

Fejér és Schmidt,

Budapest, Eötvös-tér 2.

Vadgesztenyét

minden mennyiségben

a legjobb árak mellett
vesz

a **FELSŐMAGYARORSZÁGI ERDEI MAGPERGETŐ**
KASSA.

Menetjegyek

Amerikába

belgái királyi gőzöse a

Red Star vonal-nak.

Elutazás minden szombaton

Antwerpen-ből egyenest New-York-ba,

s kétszer Antwerpen-ből Canadába,

havonta elsőrangú új gőzös, gyors utazás, jó ellátás.

Bővebb értesítést bérmentve és ingyen ad a

Red Star Line, Wien, Wiedner Gürtel 20.

Seidmuckvo. le. elegante und leicht ausführbare Colletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Seiten mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:

„Die praktische Wiener Schneiderin“

und

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderfärbung“

sowie

„Schnittmusterbogen“.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem Wert liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Erlaubnis der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadellofes Papiert. Die Anfertigung jedes Collettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht. Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postanstalten sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Sumpendorferstraße 87, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Bérbeadó

a Petőfi-utcában 3 szobás lakás

mellékhelyiségekkel és gyümölcsöskerttel;

továbbá

a Vásártér 2. sz. házban

3 szobás emeleti lakás és mellékhelyiségek

azonnal.

Bővebbet *Fischgrund József*, háztulajdonos.

Jelzálog- s tisztviselői

≡ kölcsön ≡

kezessel és kezes nélkül — katonatisztek, állami és megyei tisztviselőknek fizetésre való előjegyzéssel vagy a nélkül!

Jelzálog-hitel 1000 kor.-tól feljebb, I.—II.—III. helyre, földbirtokra és házakra 10—65 évi amortizációs kölcsönt készpénzben folyósítva.

Épülőfélben levő ingatlanokra oly arányban, a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközölöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

WEISZ JENŐ banküzletében

Eperjes, Főutca 75. sz., I. em.

Teljesen pótolják
a külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyáranak
elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képvisele:

Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány:

Triple Sec
„Comme il faut“.

Bérbeadó

a Fő-utca 40. számú házban levő

üzlethelyiség

azonnal,

továbbá ugyancsak ezen házban a

földszinti udvari lakás

(3 szoba, fürdőszoba, konyha, kamara)

f. évi november hó 1-jétől.

Bővebbet *Kösch Árpád* papírraktárban Eperjesen.

Amerika

Abfahrt von Havre jeden Samstag.

Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahn-Fahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

WIEN, IV., Weyringergasse No. 8.

Budapest

az egyetlen

független

ellenzéki

nagy napilap

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K.

Félévre 14 „

Negyedévre 7 „

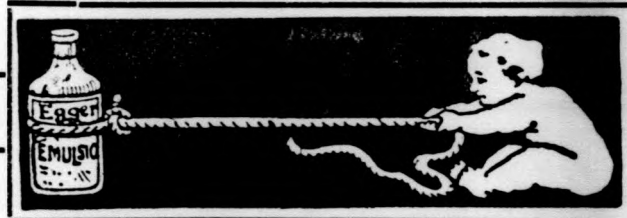
Egy hónapra 2*40 f.

Gyönyörű album ajándék karácsonyra

«Az Ujság» minden előfizetőjének kivétel nélkül.

Megrendelési cím: «Az Ujság» kiadóhivatala,

Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

AGGÓDÓ ANYÁK

vézna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az

EGGER-EMULSIÓRA,

mely szer orvosi szakvélemény alapján hivatva van a kisdetek élet- és fejlődés-képességét teljes mérvben helyreállítani.

A NÁDOR-GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.

bárcinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás- és portóért).

Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 kor. árban kapható Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád drogériában. — Bártán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Bérszongora

== (Piano) ==
kerestetik sürgősen.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

A NAP

A magyar újságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legerőteljesebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **BRAUN SANDOR**.
Politikai főmunkatársai: **Abrányi Emil**,
Lengyel Zoltán és **Ugron Gábor**.

A NAP a 48-as eszmény leghívebb katonája és a 67-es politika kérlelhetetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap, de a legolcsóbb is.

Egy szám ára **2** krajcár.

Előfizetés: negyedévre **4** korona, egy hónapra **1** korona **40** fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala VIII., Röck Szilárd-utca 9. sz.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altest-bántalmak**, gyomor-görccs és gyomorhív, rögzített **székrekedés**, májbántalom, **vértululás**, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító **bedörzsölési szer** köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára **1** korona **90** fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára **40** fillér. Öt darabé **1** korona **80** fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény, csúsz és meghűlések**nél, bedörzsölésként használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ugyiszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Őszi és téli idényre

megérkeztek
legnagyobb
választékban

női ruhakelmék, gyapjú, selyem, flanell, kaban és barchetek hozzáillő díszekkel. Legújabb selyemblúzok, szőrmeárúk, vászon, chiffon és asztalkészletek, függönyök, futó- és nagyszőnyegek. **Női-kelengyékéből** állandó raktárt tartok. Mint a hazai ipart védő egyesület tagja, **magyar gyártmányból** raktáron tartok: zsolnai gyapjúkelmét, színes barchetet, chiffon, vászon és asztalkészleteket, czéznát, fogkefét, szappanokat, nyakkendőket és esernyőket, szőrmeárúkat, viaszos-vásznat és nyers-vásznakat.

A nagyérdemű közönség érdekét szem előtt tartva: az árak most is, mint eddig is, a legolcsóbb szabott árak.

Becsés látogatásért esd

Zavatzky Szilárd divat- és vászonkereskedő Eperjesen.

Árverési hirdetmény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tételik, miszerint a nála elzálogosított és bezárólag **folyó évi június hó 30-ig lejárt** ékszer-, értékpapír- és egyéb tárgyakból álló **kézizálogok**

1906. évi november hó 5-ikén

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.

Eperjesen, 1906 szeptember hó 4-ikén.

Az Eperjesi Banegylet igazgatósága.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz **90** fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez **40** fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Igló: Danielisz Lajos.

Kisszeben: Kassewits J. János.

Kassa: ifj. Novelly Sándor Utóda.

A PESTI NAPLÓ ÚJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA.

A *Pesti Napló* karácsonyi albumainak sorozata a magyar Gényusz javakincsének gyűjteménye. Irdalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a *Pesti Napló* előfizetőinek. Valamennyi esemény-számba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a *Pesti Napló* az ő albumait ajándékkal adja előfizetőinek. A *Pesti Napló* idei ajándéka, az **1906. évi karácsonyi albuma**, meg fog felelni a *Pesti Napló* díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy **kiállításra fényével felül fogja múlni a megelőző évi kiadványokat**. Minden kötetje különb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől-egyig remek díszművek voltak. A *Pesti Napló* idei ajándékkönyve

RÁKÓCZI-ALBUM

lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélységes hangulatát, dicsőségét és szenvedését. *Javairók fogják megírni a nagy szabadságharc eleven krónikáját. És meg fog szólni ebben a kötetben a kor költészetét és írói munkáját. A dalnokot és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szentséges hőskort. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosított művészet egész sor több-*

színyomású képben

fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a *Pesti Napló* állandó előfizetőin kívül

minden új előfizető is,

a ki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a *Pesti Napló*-ra előfizet, illetve a ki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a

PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Budapest, Andrassy-út 27.

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. Mutatványszámot szívesen küldünk.